

MAGYAR MAGANTISZTVISELŐ

A KERESZTÉNYSZOCIALISTA MAGANTISZTVISELŐK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGE HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik havonként egyszer.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 44. TELEFON : 409-69.	Előfizetési díj évi 3 pengő.
-------------------------------	---	------------------------------

Az új társadalom kialakulásáról.

Írta: Dr. Ernst Sándor v. miniszter.

Az emberek tele vannak várakozással. Az embereket előkészítették az új dolgok várására. A világháború felkavart mindent s mint a háborgó tenger most is hullámoz minden. Nem volna ez annyira veszedelmes, ha a nagy háborgás nem az emberi sorsot venné magával, ha nem lenne oly mélyen felkavarva minden anyagi lét, nem lenne oly rettenetesen bizonytalan minden anyagi jövő.

Az emberek újat és jobbat várnak, de joggal-e? Indokolva van-e a jobbnak a várása a mai zűrzavar és bizonytalanság napjaiban, biztosíték van-e az emberekben, az emberek felfogásában és lelkében a jövőt illetően. Azonban tekintet nélkül a feleletre mégis jobbat várnak s gondolom joggal, mert az élet tengerének háborgása, a zűrzavar nem maradhat örökké.

Mit várnak az emberek? Új, boldogabb, rendezettebb társadalmat. Természetesen, ennek be kell következni, mert a zűrzavar örökké nem maradhat. Most igen sok jel van az újnak kezdeményezésére. És ez jó, hogy így van, jobb mint a stagnálás. Vele jár a sok nyugtalanság és lehetetlenség is, de ez nem is lehet másként, inkább vigaszt, hogy történik valami, hogy itt a sok kezdeményezés, mintha reménytelenül rágódnánk a nyomorúságon.

Igen sok jel van a bátor kezdeményezésre. Ennek a sok kezdeményezésnek logikusan be is kellett következnie, ezt mindenki jogosan várta, az emberi ész a bajokban nem tespedhet, utat keres magának, hogy a bajokból kivegyen. Hogy ez mindeddig nem sikerült az nem ok arra, hogy keveset tartsunk az emberi észről, a hatalmas kezdeményezések mégiscsak nagy eredményeket fognak teremni.

Itt van Oroszország, sok kellemetlen és kegyetlen szörnyűség van az ottani kezdeményezésben, de az emberiség végeredményben tanulni fog belőle, az emberiség nagyon sokszor drágán fizette meg a maga tanulságát. Ezen is keresztül kellett menni, mint száz év előtt nyugaton a hasonló tanulságokon. Itt van Németország s Itália hatalmas kezdeményezések, az emberi ész titáni öröklődései, sok részlet első tekintetre mindjárt rosznak látszik benne, de a kezdeményezés tagadhatatlanul óriási, az emberi észnek nagy munkája, küzdelem a szörnyű viszonyokkal s végkifejülésekkel. Meddig fogunk menni! Hisz még csak a kezdet kezdetén vagyunk, sokat fogunk szenvedni, küzdeni, míg a porond pora leülleszik s tisztábban derül fel a nap-sugár.

Jobb lesz-e mindez, ami mindezen kezdeményezésből várható. Reméljük, ha nem is mindjárt kezdetben, ha nem is az első kifejlődésre. Szenvedésteljes az Isten

iskolája, melyet ő az életben rendezett be. Az emberek minden jót, tanulságot könnyek árán szereznek meg.

Mindenesetre a mai körülmények között, a mai nyomorúságos és bizonytalan anyagi életben kívánni kell a kezdeményezést; régi utakon, régi emberekkel, régi rablancokkal nem tespedhetünk, újat kell kitalálni. De ügyelni kell a változtatásokban. Vannak dolgok, amelyek változhatnak, változniok kell, s vannak dolgok, amelyeknek maradniok kell. A jövőt össze kell kötni a múlttal, pusztán rombolni nem szabad.

Most új társadalom készül s hogy úgy fejezzem ki magamat, úgy szólván egyén nélkül. Egyéni szabadság nélkül. Azelőtt tulságosan hangoztatták az egyén jogát, most tulságosan hangoztatják a közösség jogát, sajnos, mindig a tulságok uralkodnak, ez az ember könnyes útja.

Jog nélkül jobb lesz-e. Alig. Hisz az ember már ezt is próbálta annyiszor, nem a saját akaratából. Most megint ezen az úton vagyunk. Ami volt elfelejtettük, s visszatérünk a régihez, ami nem volt jó. De mikor ez most divat. Azt én tudom, az emberek sorsában igen sokat jelent a divat.

Még ha mindez szoros összeköttetésben lenne a keresztény lelkiismerettel, mert a lelkiismeret átsegítene millió bajon, de valóban nincs így, az emberek igen nagy része, talán a többsége nem a vallási lelkiismeret uralma alatt áll. Mennyi nyomorúság fakad ebből a köz részére.

Ma az emberek a nyilvánosságban tesznek engedményt a vallásos lelkiismeretnek, de ez csak konvenció, nem a lét mélyéből fakad. Már régen Macehiavelli hideg számítása és gunyja érvényesül, az emberek nem mutatják igaz arcukat, ez a többség, ez a tulsuly, s ez a nemzedék új, jobb társadalmat vár.

S a vallás. A vallás lépésről-lépésre szoríttatik kifelé s ezt a divatos többség nem veszi észre. Próféta keserűséggel kell siránkozni a tények felett, a leghivatottabbak sem veszik észre a dolgok menetének végkifejlődését. A jogok, az emberi jogok a vallásban gyökereznek s ha eltiportatnak minden megrendül.

Mégis, mi kívánjuk a jelen körülmények között a kezdeményezéseket de kívánjuk az egyedektől az éber figyelmet. Könnyen ne ragadtassák el magukat divat szerint, mindent vizsgáljanak, mindent ítéljenek meg s csak józanul cselekedjenek.

Az élet nem jó, változásnak jönnie kell, de vigyázzanak, hogy a változás jobb legyen, mert lehet rosszabb is.

Szükség van a változásra, de a változás jósága az emberektől függ, mitőlünk magunktól, egyes emberektől,

az emberek többségétől, az elszánt, kiváló emberektől. Résen legyünk.

Kivánjuk a változást de tudjuk meg jól, hogy annak a jósága teljesen a mi energiánktól s jóságunktól függ. Mi magunk tegyünk meg mindent, hogy a dolgok ne fejlődjenek úgy amint mi nem akarnánk.

Könnyű szerezni senkinek se higgyünk. Azért van a mi eszünk és lelkiismeretünk, hogy aszerint igazodjunk. Ne gondoljuk, hogy az individuum semmi, ez kísértés, porhintés, melytől megvakul az ember. A társadalom individuumokból áll, az erős individuum nagyon sokat tehet. Nem szabad, hogy a divat legyen minden, a társadalom csak akkor jobb, ha sok a kitünő individuum, az új társadalom, amelyet várunk, az egyedektől, azok sokaságától függ. Mindenki teljes öntudattal s felelősségérzetével legyen. Apostolnak kell lenni, az egyéni felelősség a mai körülmények között kimondhatatlan nagy.

A szervezetek pedig azért vannak, hogy az egyént nemes útjában egyéni erő kifejtésében megerősítsék. Azért alakulunk, hogy erősödjünk, hogy lelket, bátorságot elszántságot merítsünk, egymást kiigazítsuk.

A MABI közgyűlése

A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete január 28-án tartotta közgyűlését a Péterffy Sándor-utcai új központi rendelő intézet nagy előcsarnokában. A négymillió hatalmas épület gyönyörű szociálpolitikai alkotás, mégis a nagy előcsarnok rossz akusztikája és egyéb okok miatt — közgyűlés tartására nem a legalkalmasabb, aminek a közgyűlés tagjai is kifejezést adtak.

A közgyűlést Dr. Zsembery István, az intézet elnöke nyitotta meg, majd Dr. Zalán István igazgató terjesztette elő a jelentéseket. A Nemzeti Blokk részéről elsőnek Fröhwrth Mátyás országgyűlési képviselő, Szövetségünk elnöke szólalt fel. Beszéde elejét a szociáldemokrata közgyűlési tagok folytonos közbeszólásaikkal meg akarták zavarni, azonban energikus szavaira elcsendesedtek. Minden közgyűlési tagnak, — mondotta — nem csak joga, hanem kötelessége véleményét elmondani. Az autonomia nyugodt munkájának biztosítása különösen kötelessége azoknak, akik minden mondatukban az autonómiát emlegetik.

Elindult egy gondolat a munkaadók oldaláról, hogy a szociális biztosítás öregségi ágának működését függesszék fel. Ezzel szemben azt a kívánságot hangoztatta, hogy nem csak megtartani, hanem fejleszteni kell a szociális biztosítást. Szomorú körülmény, hogy kb. 700.000 pengő deficitet kell számolni. Az intézményt deficitmentesen vette át az önkormányzat s így is kell tovább adni. A deficit leküzdésénél az ügyvitel, tisztviselő elbocsátásra gondol, amit nem helyesel. Az építkezési hitellel kapcsolatos cca 400.000 pengő évi kamat szintén nagy terhet jelent, ami további költségekkel, számítása szerint, újabb 700.000 pengős tételet jelent. Nagy krízis előtt áll az intézmény és a felelősség egyformán nagy! Felvilágosítást kér, hogy melyek azok az eszközök, amelyekkel a jövőben a deficitet el akarják kerülni. A vidéki tagokat sem szabad elhanyagolni. A széleskörű autonómiának vagyunk hívei, hogy az intézmény minél hathatósabban szolgálhassa a biztosítottak érdekeit.

Stamler Béla pécsi titkár kartársunk a költségvetésben szereplő 400 000 pengős, betegség megelőző eljárási költség felhasználása iránt érdeklődött.

Cselényi Pál dr., a Nemzeti Blokk elnökségi tagja, beszéde kezdetén a megépített impozáns Mabi kórházzal foglalkozott. A megvalósulás boldogsága hatja át lelkünket — mondotta — a Mabi központi rendelőjének felavatása alkalmával. A deficit ügyében az a véleménye, hogy ha veszély van, akkor azt nem az önkormányzat okozta. Az államnak a törvény értelmében az első évben négymillió pengővel kellett volna hozzájárulni a költségekhez, — mely összeg évről-évre csökken. Az állam azonban már az első évben sem tett eleget ennek a törvényes kötelezettségnek és félő, hogy az nagyon sokáig fog késni. Az önkormányzatokra ma nem a legjobb szelek fujnak, mégis indíttatva érzem magát, hogy a valódi önkormányzat megvalósítását sürgesse. Az államhatalom nagy előszeretettel irányítja úgy az intézményeket, hogy a végén jöhessen „rendet csinálni.” A Mabi önkormányzata hivatása magaslatán áll és ha valaki nem teljesítette kötelességét, akkor az a kormány volt! Az adminisztráció az önkormányzat minden egységével vállvetve dolgozik és 100 százalékig teljesíti kötelességét. Pedig horribilis munkaszaporulat következett be, a fizetések ellenben csökkentek, sőt a túlórákat sem díjazták. A státuszrendezés tervezetét már tanulmányozza és ezt a problémát a legjobb akarattal igyekszik megoldásra vinni.

Nagy összegek folynak el a budgetből, de meg fogják találni a módot ennek megszüntetésére. Az öregségi biztosításra fizetett összegek valamely formában történő igazolását kéri a tagok részére.

Wagner Gyula titkár kartársunk beszédében a biztosítási bérhatár eltörlését sürgette. Adatokkal bizonyítja, hogy vállalatok nyugdíjaztak tisztviselőket, akiknek sokszor 4-500 pengő nyugdíjat folyósítanak. Sokat visszavettek 150-200 pengő, sőt több fizetéssel s így havi jövedelmük a 6-700 pengőt is eléri, — mégis fizetésük alapján — biztosításra kötelezettek, ugyanakkor pedig az aktív tisztviselők, 300 pengő fizetésen felül, kiesnek a betegségi biztosításból. Kéri a bérhatár eltörlését, vagy annak legalább 500 pengőre történő felemelését, amely összegben az öregségi biztosítás bérhatára is meg van állapítva.

Kende Tódor igazgató, a gyáriparosok részéről ez ellen állást foglalt, majd szavazás következett. A közgyűlés tulnyomó többsége a bérhatár felemelésére és az öregségi biztosítás 65 éves korhatárának leszállítására vonatkozó indítványt elfogadta. Kende Tódor igazgató a gyáriparosok részéről külön véleményt jelentett be. A közgyűlés az indítványok letárgyalásával véget ért.

Magántisztviselői sors számokban.

A főváros statisztikai hivatala *Illyefalvy* I. Lajos nagytudású és szakszerű vezetésével hónapról hónapra dob a könyvtárcsra olyan könyveket, olyan kiadványokat, amelyek a magyar életnek és a küzdő nemzeti társadalomnak egy-egy részét megvilágítják. Így a sok munka között a mi szempontunkból nagyon érdekes könyv „*A magántisztviselő szociális és gazdasági viszonyai Budapesten*” címen került a nyilvánosság elé. E könyvből meglátjuk a Budapesten, tehát az ország legnagyobb magántisztviselői gyűlhelyén a magántisztviselői sors minden részét. A könyvben minden oldalról hatalmas számoszlopokkal megvilágítva látni a tisztviselők küzködését a mindennapi kenyérért. A magántisztviselők száma messze felül haladta azokat a kereteket, amelyeket más társadalmi osztály elért. Így például 1890-től 1920-ig a magántisztviselők 11.400-ról felemelkedtek 58.200-ra. Tehát 30 év alatt megötszöröződött a magántisztviselőknek száma. Még érdekesebb képet látunk abból a statisztikai adatból, amely összehasonlítja a kereső férfiakkal a számát a magántisztviselői létszámmal. Ugyanis 1920-ban Budapesten 1000 kereső (tehát nem eltartott) férfi közül magántisztviselő volt 127, ami több mint 12%-a a kereső férfiakkal. Magántisztviselői foglalkozásból élt a nők statisztikája is nagyon érdekes képet mutat. 1000 kereső nő (nem eltartott családtag) közül 105 a kereső magántisztviselő nő, tehát meglehetősen nagy helyet foglal el a magántisztviselő kereső férfi és nőlakosság, a budapesti általánosan kereső lakosság között. 1920—25-ig terjedő időben, azonban a magántisztviselők száma erősen csökkent. Az 1925. évi összeírás már csak 52.903 magántisztviselőt talált Budapest területén. A magántisztviselői csoportoknak az egymáshoz való viszonya is rendkívül érdekes. Elsősorban szembeszökik, hogy az 1929. évi kereseti adóvallomás szerint 53 174 magántisztviselő között 13.876 nő volt. A gyáripari magántisztviselők, akik a legnagyobb tömeget képviselik a magántisztviselők táborában, 1930-ban még 19.695 főt számoltak, néhány évvel később már lecsökkent a számuk 18.800-ra. Általában érdekes szám az, hogy 1000 munkásra 87 tisztviselő esik a gyáriparban. Hogy világosabbá váljon a mi helyzetünk, megemlíti, hogy a külföldi államokban, így például Németországban 1000 munkásra 143 tisztviselő esik. Ebből látszik, hogy szervezettebb, racionalizáltabb, precízebb a német ipari vezetés, mint a miénk. Csupa izgalmas olvasmány a számok tanulmányozása. A nőknek térhódítása mellett rendkívül érdekes a fiataloknak a szerepe, amelyet a magántisztviselői foglalkozásban látunk. A 20 éven aluliak a magántisztviselőknek körülbelül 14%-át képviselik. A 60 éven felüliek alig 3%-ot tesznek ki. A magántisztviselői társadalom $\frac{2}{3}$ -ad részét 20—40 éves koruk képezik. Rendkívül érdekesek továbbá a családi viszonyaik, egészségügyi kérdéseik, ami össze van foglalva ebben a hatalmas kötetben. Egyenlőre csak ezekre mutatunk rá. Hogy felhívjuk a magántisztviselők figyelmét az ő osztályuk sajátos kérdéseire. A könyvben találtunk a szabadságidőre, a munkaidőre, a fizetésre vonatkozó számos adatot. Rendkívül érdekes az is, hogy a magántisztviselők, honnan, mily családból származnak. Mennyi azoknak a száma, akiknek édesapjuk földműves, iparos, kereskedő, orvos, mérnök stb. Csupa érdekes adat, amely mint egy film mutatja be a magántisztviselői sorsot.

A könyvet könyvtárunkban is elhelyeztük, hogy azok a tagjaink, akik e nagy szociális kérdést tanulmányozni akarják, megtalálhassák ezeket a lexikonszerű adatokat.

Legyen előrelátó! Tagja-e már kölcsönöségi csoportunknak?

Szövetségi naptár február hóra.

Táncanfolyamaink : 1. 5. 8. 12. 15.

Össztáncok : 11. 25.

Szórakoztató előadás : 4.

Turistacsoportunk értekezletei : 1. 8. 15. 22.

Hitelsszövetkezetünk Igazgatósági ülései : 12. 26.

Jelölő bizottság ülése : 14.

Elnöki tanácsülés : 21.

Választmányi ülés : 23.

Sajtó bizottsági ülés : 23.

Kultur előadás : 5. Róma és Itália Dr. Cholnoky.

Clubest : 7.

Táncanfolyamok este fél 8 órától fél 10 óráig.

Össztáncok vasárnap délután 5 órától este 10 óráig.

Szórakoztató előadás délután 5 órákor utána össztánc este 10-ig.

Sajtóbizottsági ülés választmányi ülés után, a többi este 7 órákor kezdődik.

A magánalkalmazotti Szervezetek Nemzeti Blokkja,

mely az ország legnagyobb magánalkalmazotti érdekképviselője, Nemes Károly elnöklésével most tartotta január havi intézőbizottsági ülését. A napirenden szereplő kérdések tárgyalása és a statutumok egyes pontjainak megváltoztatása után az elnök bejelentette, hogy a tisztikar mandátuma lejárt és a csaknem teljes számban megjelent egyesületi delegáltakat új vezetőség választására hívta fel. Az intézőtanács a jelölő bizottság javaslatát egyhanguan magáévá téve, a Blokk elnökségét a következőképpen választotta meg: elnök Fröh wirth Máttyás országgyűlési képviselő Szövetségünk elnöke. társelnök: Nemes Károly, dr. Cselényi Pál és Kiss György, főtitkár: vitéz Vágvölgyi Ferenc, titkár: Paschek Károly, ügyész: dr. Babits Sándor. Fröh wirth Máttyás országgyűlési képviselő székfoglaló beszédében megemlékezett köztisztviseltekben álló és érdemekben gazdag elődjének munkásságáról és a Blokk célkitűzéseit, legközelebbi feladatait magáévá téve, rámutatott az egy vonalon haladó egyesületek közötti összetartás és tömörülés szükségességére. Végül az ujonnan választott tisztikar nevében köszönetet mondott a bizalomért és a következő ülés napirendjének megállapítása után az ülést bezárta.

Olvassa el, talán nem fogja megbánni!

„Havonként egy estére összejövnünk!”

Adni nem kell semmit és mégis sokat nyerhet, ha kitartóan eljár ezekre az összejövetelekre.

Irta: K. L.

Legutolsó kölcsönösségi igazgatósági ülésünk után mint rendesen, nívós színvonalú, morális és nagy tapasztalatokon nyugvó, kulturális, társadalmi és gazdasági vonatkozású kedélyes beszélgetés fejlődött ki, a jelenvoltak között. Mindezek a témák a fiataloságot is igen közelről érdekelhetik; mert tanulságosak, ötletesek is rendszerint.

Nem egy esetben ezeket a megbeszéléseket tények és eredményes cselekedetek követik. Mindezekhez más nem kellett, csak összejönni a Szövetségben.

Régi boldogabb időkről folyt ezuttal a beszélgetés. Egyértelműleg az volt a megállapítás, hogy jó volna a mai sivar valóságban, ha mint régen pár fillérrel a zsebünkben, fesztelenül, kedélyesen átengedhetnék magukat tagjaink az őszinte jólérzésnek. Hiszen a nap folyamán kimerült idegzetnek erre nagy szüksége van.

Szó szót, majd tettet követett; mert a megoldás nyitjára rájöttünk és ez nem is volt nehéz, sőt könnyen meg is valósítható.

Szép helység áll rendelkezésünkre fűtve, világítva. Használatukhoz tagsági mivoltunk jogot is ad, s így csak lelkünket és szellemünket kell oda vinnünk, ami semmi költséggel nem jár. S ha ezt minél nagyobb mértékben gyakoroljuk, a közvélemény még hálás is lehet érte.

Egyrészt vezetőségünk régi szándéka teljesedésére, másrészt sok tagtársunk kívánságának is eleget teendő ezennel megindítjuk eziránt akciókat, amely röviden a következő.

Összejövnünk havonként egyszer lapunkban közléteendő valamely hétköznap este 7 óra után. Régi jó mondás az alapja eme akciónak, hogy „több szem többet lát, több fül többet hall és hogy kinek a pap, kinek a papné.”

Hát ezen a társas összejövetelen tetszés szerint öregek, fiatalok, hölgyek és urak együtt lesznek. Ismerkednek, társalog-

nak, komolyan, kedélyesen megvitatnak tanácsolnak egymásnak. Higyük el ez nemcsak erkölcsileg; de anyagilag is sokszor aranyat ér és jelent egyesek részére. Ezt a tapasztalat bebizonyította. Még elhelyezkedések, nősülések esélyeinek lehetőségeit is magukban rejtik ezek az összejövetel. Miért nem, hiszen a sors játszi irányító keze mindenhol jelen van. Ne ülünk ezen az egy napon otthon vagy máshol; fejüknek törve, elmulik az az est is legtöbbször eredménytelenül.

Itt azután kedves kaszinói élet fog kifejlődni biztosan reméljük; mert egymásra találnak a komoly sakkozók, tarokkozók, alsózók, bridgezők, a magukkal hozott felszerelésekkel. Majd versenyt rendeznek. Meglátják, hogy nem is lesz elég a havonként egyszeri pár órás összejövés, mint ez ugyszólván minden uri jobb otthonban, társas-körben szokásos. Miért ne legyen ez így a mi magántisztviselői Szövetségünkben is.

Megadtuk az irányt és módot a célok eléréséhez. Hono-sítsuk meg és váltsuk valóra ezt a szép ötletet és hívjuk, tömörítsük ide hozzátartozóinkat, méltó barátainkat és ismerőseinket! Vezetőségünk mindnyájunkat örömmel és jó szívvel vár a kellemes, olcsó, második otthonunkban!

A biztos viszontlátásra! Első ily klub összejövetelünk február 7-én, szerdán este Szövetségünkben.

Meghívó.

A Keresztényszocialista Magántisztviselők Országos Szövetsége 1934. évi március hó 10-én, — illetve netáni határozatképtelenség esetén március hó 17-én — szombaton este fél 7 órákor Budapesten, a szövetség saját helyiségében VIII. Baross-utca 44. II. emelet tartja

XV. évi rendes közgyűlését,

melyre a cselekvőképes tagokat ezennel tisztelettel meghívja az

Elnökség.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. A felmentvény megadása feletti határozathozatal. 6. Kor-elnök választás. 7. Választások megejtése. 8. Indítványok. 9. Elnöki zárszó.

Kivonat az alapszabályokból A közgyűlésen a szövetség minden rendes, cselekvőképes tagja tanácskozási és szavazati joggal bir. Indítványok két héttel a közgyűlés előtt az anyaszövetséghez írásban jelentendők be.

Cselekvőképes az a rendes tag, aki a szövetségnek legalább 6 hónapja fizető tagja és 4 héttel a közgyűlés előtt legfeljebb 2 havi tagdíjjal van hátralékban. A résztvétellel és szavazásra jogosult tagok f. év március hó 5-ig igazolvánnyal láttatnak el. Aki a jelzett időpontig igazolványát nem kapta meg, a szövetség helyiségében azt bármikor átveheti.

Nagyon kérjük cselekvő tagjainkat, hogy az első közgyűlési napon, a határozatképeség biztosítása végett, okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

A közgyűlés után társasvacsorát rendezünk. Teríték ára: sült, köritéssel, kenyérrel és tészta 80 fillér. Vacsorajegyek március hó 8-án este 7 óráig válthatók megbízott kartársaink útján, vagy a Szövetségben a hivatalos órák alatt.

Műkedvelő csoportunk helyiségeinkben, február 4-én, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel műsoros táncestet rendez. Belépődíj nincs. Műsor ára 80 fillér. A tánchoz a zenét 4 tagu jazz szolgáltatja.

Meghívó. Folyó évi február hó 5-én, hétfőn este 7 órákor Cholnoky Jenő dr. egyetemi ny. r. tanár, hazánk világhírű földrajztudósa *tari vetített képes előadást Róma és Itáliáról* szövetségünk helyiségében, VIII., Baross utca 44. II. 6. Minél számosabb megjelenést kérünk. Az előadást 7 órákor kezdjük, de ajánlatos az elhelyezkedés céljából 15–20 perccel korábban jönni. Belépődíj nincs, vendégeket szívesen látunk.

A kulturbizottság.

A rendszeres tulorázás díjazása kötelező.

E kérdésben így döntött a bpesti kir. Törvényszék felebbviteli tanácsa egy nagyon érdekes megindokolt ítéletben. Ezen ítélet elvi jelentősége és a magántisztviselők érdekét elsősorban érintő. Az ítélet még nem jogerős, mert az utolsó szót ezen ítélettel szemben a Kuria fogja kimondani. Reméljük, hogy a legmagasabb bírói Fórum azokat az emberies indokokat, amelyek ezen ítéletet nyugszik, magáévá teszi és ezáltal külön idevonatkozó rendelet kiadása nélkül megváltoztatja az eddigi sérelmes joggyakorlatot.

Eddig a bírói gyakorlat a tulorát csak akkor ítélte meg, ha erre előre megállapodtak vagy, ha a tulóra díjazását a munkaadó a tulorázás alatt vagy az után megígérte. Ettől eltérő ítélet nagyon kevés volt.

Ez a nagy jelentőségű ítélet a rendszeres tulorázás esetére szakított ezzel a magántisztviselőkre hátrányos gyakorlattal.

Ezen perben a magántisztviselő egy rt.-gal állt szemben, amely őt mintegy másfél éven keresztül a hivatalos órákon tul rendszeresen még ünnepnapokon is dolgoztatta és munkaerejét, annyira igénybe vette, hogy ebből kifolyólag meg is betegedett. Ezért maga a rt. egyik igazgatója eltiltotta őt a további túlmunka végzésétől.

Ezután túlmunkát nem végzett. A rt. azonban alkalmaztatását kb. egy évvel később felmondással megszüntette és azt alkalmazottat a tulóra díjazására irányuló kérelmével elutasította.

Ebből keletkezett a per.

A rt.-nak a keresettel szemben két kifogása volt. Az egyik, hogy a tulóra díjazására nem kötöttek megállapodást és azt díjazni utólagosan sem ígérték. A másik pedig, hogy felperes ezen igényét éveken keresztül nem érvényesítette és így arról lemondtnak tekintendő.

A járásbíró az első érvet elfogadta — mert az az eddigi általános gyakorlatnak megfelelő volt — és a keresetet elutasította. Ezekután az alperes második kifogásával nem is foglalkozott.

A felebbezési bíróság azonban megváltoztatta a járásbírói ítéletet az alábbi indoklással:

Általános jogi elv, hogy ingyen munka végzésére senki sem kötelezhető. A munkaadók — a mai gazdasági helyzetre utalással — alkalmazottaik munkaerejét a hivatalos órák kitolása által teljesen kimerítik. Ha tehát ezen kívül még tulorai munkával halmozák el őt, az alkalmazott nem tartozik ezt ingyen teljesíteni. Az ingyen munka elfogadása a munkavállaló szorult helyzetének kihasználásával egyértelmű és így erkölcstelen. Ennek megállapításához a bíróság pedig segédkezet nem nyújthat.

A továbbiakban megállapítja az ítélet az eddigi gyakorlattal ellentétben, hogy a tulorázás díjazásához nem szükséges a felek megállapodása vagy a díjazásra vonatkozó utólagos ígéret akkor, ha az alkalmazott a tulorázást huzamos ideig és rendszeresen teljesíti olyan körülmények között, amelyekből nem tetelezhető fel, hogy a felek akarata ingyenes szolgáltatásra irányult.

Ezen perben a bíróság megállapította, hogy a felperes másfél éven keresztül rendszeresen naponta a hivatalos órákon tul, néha éjfél is dolgozott, amelyet még ünnep és vasárnapon is folytatott. Ezen tulorázás olyan mérvű volt, hogy egy másik alkalmazott teljes munkaidejét kimerítette volna. Felperes ezen megerőltető munkába bele is betegedett úgy, hogy a rt. egyik igazgatója el is tiltotta őt egy időre a további tulorázástól. Kimondja az ítélet, hogy a munkavállalónak ilyen mérvű kihasználása ellenérték nélkül nem maradhat és így követelése helytálló.

Az ítélet foglalkozott alperes másik kifogásával is és megállapította, hogy azért mert a munkavállaló ezen tulóra követelését éveken nem érvényesítette, felperes nem tekinthető olyanannak, mint aki arról lemondott volna, azért, mert a mai állástalan világban, ha az alkalmazott tulóra díjazását annak végzésekor követeli, a munkaadó valószínűleg elbocsátotta volna állásából.

Kíváncsian várjuk ezen fontos elvi jelentőségű határozattal szemben a legmagasabb fórum döntő szavát.

Dr. Babits Sándor

a Keresztényszocialista Magántisztviselők Országos Szövetsége és a Magánalkalmazotti Szervezetek Nemzeti Blokkjának ügyésze.

Előzetes jelentés! Folyó évi március hó 19-én kezdjük meg idényünk utolsó táncanfolyamát. A tanfolyam hétfői és csütörtöki napokon este fél 8 órától fél 10 óráig öt héten át tart. Tagjaink részére hat pengő a tandíj, ismerősöket is szívesen látunk.

Tánciskolánkban ösztánc minden vasárnap délután 5. órától este 10 óráig. Tánbosjegy ruhatárral együtt 50 fillér. Hozzá tartozókat szívesen látunk.

Felölös szerkesztő és kiadó: KOVÁCS GYULA.

HIREK.

Szövetségünk ügyészei: *Dr. Babits Sándor ügyvéd, Budapest, II., Margit-körút 3. I. 3. Telefon: 537—50. Mindennap 3—6 óra között fogad fenti irodájában. A Szövetség helyiségében is tart hivatalos órát minden hétfőn este 1/2 7—1/2 8-ig. — Dr. Landgraf Dezső ügyészünk I. Naphegy-u. 59. lakásán d. u. fogad, sürgős esetben d. e. Nádor-u. 22. sz. alatt található.*

Könyvtárunk minden nap a hivatalos órák alatt tagjaink rendelkezésére áll.

Kölcsönösségi csoportunk felkéri összes tagjait, hogy Ernst János tagtársunk elhalálozása folytán esedékessé vált 10. számú járulékot, továbbá azokat, akik a 6, 7, 8 és 9 számú járulékkal még hátralékban vannak, ezeket is sürgősen befizetni szíveskedjenek annál is inkább, mert aki hátralékban van, szerzett jogait veszélyezteti.

Hitelsszövetkezetünkre felhívjuk tagjaink figyelmét. Üzletrészjegyzéssel, takarékbetéttel károsodás és áldozathozatal nélkül jót tesz rászoruló kártársaival és szövetségünk erejét is növeli. Üzletrész P. 20.—; havi részletekben is fizethető. Takarékbetét után kamat 4 3/4 százalék, három havi felmondással 5 1/4 százalék. Hivatalos órák: naponta 9 órától déli 12 óráig, délután 2 órától este 6 óráig. Szombaton d. e. 9 órától d. u. 2 óráig. Pénztári órák: hétfőn, szerdán és pénteken este 6 órától 8 óráig.

Kedvezmények: Király színház 30, Royal orfeum 25, Kamara színház 25, Fővárosi operett színház 30, Városi színház 50, Császárfürdő 45, Királyfürdő 50 százalék. Szent Imre fürdő 80 fillér, Lukács gőzfürdő 1.20 fillér.

Hitelsszövetkezetünk Rákoshelyen a villasor legszebb helyén fekvő 282 négyzetöl nagyságu fásított vízvezetékkel és villannyal ellátott ház helye szükségből lakható ideiglenes helyiséggel, kedvező fizetési feltételek mellett *eladó*. Bővebbet a hivatalos órák alatt.

KRÓNIKA

Az üzemek racionalizálása

tehát rendületlenül folyik tovább. Az Ibusz felülvizsgálata során Jakabffy kormánybiztos lefaragta a vállalat kis tisztviselőinek fizetését úgy, hogy arról kódolnak, amíg csak élni fognak.

Ugyanakkor seregnyi diplomás munkanélküli olcsó kis álmát tette végleg reménytelenné, mert kimondta, hogy még napi-díjas felvételt sem engedélyezi.

Mikor pedig ez a nagy mű elkészült, a fizetések lefaragásán megtakarított összegek erejéig, igazgatói kinevezést kapott Lauger Rudolf, nyugalmazott miniszteri tanácsos, az Ibusznál, hol már működik egy vezérigazgató, ügyvezető igazgató, az igazgatói munka pedig heti egy órával elintézhető.

Langer Rudolf, már mint nyugalmazott miniszteri tanácsos, a közelmúlt napokig az Ioksz vezérigazgatója volt. Mivel ott ilyen rang nem mutatkozott már szükségesnek és nem is nagyon birta az általános gazdasági válsággal szintén küzdő Ioksz, leépítette ezt az állást, de mivel ugyanekkor ment nyugdíjba Segner Pál, a Legfőbb Állami Számvevőszék alelnöke, újból felépítették a leépített Ioksz vezérigazgatóságot és azonnal kinevezték erre a helyre Segner Pált, mert félős volt, hogy a Legfőbb Számvevőszék alelnöki nyugdíjából nem tud majd megélni.

Megértjük. De most már megértjük a diplomás munkanélkülieket is, kik naponként tömegesen menekülnek a halálba s kikből ezek szerint, bármennyire titkolni fogjuk is a statisztikát, többen kerülnek majd a „helyet az ifjuságnak” jelszó hangoztatása folyamán a Duna hullámaiba, mint állásba.

Helyet az ifjuságnak! Kisebb, de biztosabb fizetést a kistisztviselőknek, nehogy lustává tegye őket a normális polgári élet. Megértjük: !!

Dryn.